

Kill Your Darlings – Henkilöartikkelit Wikipediassa

”Sata naista Wikipediaan” 8.3.2016, Helsinki

UMA Workspace 24.9.2020,
Plan International Suomi,
Helsinki

This work by Heikki Kastemaa,
[Kulttuurinavigaattori](#) is licensed
under CC BY 4.0.

[To view a copy of this license, visit](#)

Henkilöartikkelit Wikipediassa

- "Kill your darlings." Ernst Hemingway: minimalistinen, reduktiivinen osa kirjoittamisen prosessia, jossa karsitaan pois kirjoittajan (kuvaajan, toimittajan, editoijan) "ihastukset"
- Wikipedian tyyli: ei esseitä vaan esanssia
- Niukka, faktuaalinen, lakooninen, älä jossittele
- Aiheen sisäiset ristiriidat eriteltävä (väliotsikko ym.), ei toistaalta-toisaalta jaarittelua
- Hyvä henkilöartikkeli kertoo myös sisällöistä: mikä on henkilön ansioiden vaikutus?

Henkilöartikkeleiden kysymyksiä Wikipediassa

- Minäkö Wikipediaan?
- Mitä on wikimerkittävyys?
- Mikä on kolmas osapuoli tietolähteissä?
- Mitä on artikkelin tasapaino?
- Miten aloitan?

Minäkö Wikipediaan?

Ei suositella artikkelin kirjoittamista itsestä

Wikimerkittävyys määritellään lähteistä

Wikipedia ei ole ansioluettelo

Vääriä faktoja voi korjata tietolähteisiin perustuen

Määritellään itsenäisten, kolmannen osapuolen tietolähteistä

Wikipediassa voidaan käyttää julkaistua ansioluetteloä lähteenä

Mitä on wikimerkittävyys ?

- Kriteeri, jonka avulla arvioidaan artikkeliaiheiden soveltuvuutta Wikipediaan ja sitä myötä sisällyttämistä tai poistamista.
- Wikipedia-artikkelin tulee olla aiheeltaan merkittävä tai ”merkinnän arvoinen”. Merkittävyys ei ole sama asia kuin tunnettuus, kuuluisuus, suosio tai tärkeys,
- Merkittävyydellä arvioidaan ainoastaan artikkelin aiheen soveltuvuutta tietosanakirjaan; se ei suoraan rajaa artikkelin sisältöä.
- Yhteisö, eli muokkaajat harkitsevat artikkelin merkityksen
- Luotu artikkeli voidaan poistaa, merkittävyys- tai poistokeskustelun perusteella, poistosta äänestetään poistoäänestyssivulla, ja poisto saavuttaa 70 prosentin kannatuksen tai sivu on tekijänoikeusrikkomus
- Paras merkittävyyden tae on, jos aiheesta tai henkilöstä on tarpeeksi luotettavia, ulkoisia tietolähteitä

Mikä on kolmas osapuoli tietolähteissä?

- Osapuoli 1: Henkilön itsensä tuottamat lähteet
 - Osapuoli 2: Henkilöön sidoksissa olevat lähteet
 - Osapuoli 3: Näistä riippumattomat, itsenäiset lähteet
 - Kirjoittajan jääviys **esteellisyys** tai jääviys
- 1. **Omaelämäkerta**, omat artikkelit, kirjat, elokuvat, tekijän intentio
 - 2. Kustantaja, tuottaja, ohjaaja, galleristi, museo, välittäjä...
 - 3. Toimittaja, kriitikko, kirjailija, tutkija joka riippumaton ja itsenäinen edellisistä

Minkälainen on tasapainoinen artikkeli?

- Hyvässä henkilöartikkelissa on selvitetty henkilön taustaa, toimintaa, ansioita
- Myös kriittinen kuvaus mahdollista
 - Tilma Hainari
- Älä paisuttele, esim. skandaalia
 - ”**showboat-ilmio**” – henkilö pyrkii julkisuuteen millä tahansa keinoilla
- Yritä kirjoittaa puolueettomasti, älä fanita, kill your darlings
- Eri osat pitäisi olla tasapainossa
- Muna-kana-ongelma: elämä (bio) vai taide? Oikea vastaus, molemmat.

Miten aloitan ja miten kirjoitan?

- Usein hyvä lähtökohta on :
artikkeli, kirja joka innostaa
 - Ota muistiinpanot ja tiedot lähteistä
- Mikä on hyvä tietolähde?
- Yritä saada artikkeliin vähintään kaksi itsenäistä tietolähdettä
- Wikipedian artikkeli ei saa olla kopio ansioluettelosta
- Yritä välttää ”superlatiiveja” ja suhtaudu varauksellisesti mainesanoihin
- *XXX on kuuluisin...* – onko mitattu?
- Mistä henkilö tunnetaan?

Aiheesta muualla ...

Wikipedian ohjesivuja:

- [Merkittävyys](#)
- [Tarkistettavuus](#)
- [Keskustelusivut](#)

Omia esitelmiäni:

- [Wikipedian A B C](#)
- [Viitteet Wikipediassa](#)

Kiitos, ja nyt muokkaamaan!